

turing en begeleiding van de tandheelkundige verzorging een multidisciplinaire aanpak noodzakelijk maken.

Als een eerste aanzet tot een dergelijke aanpak wordt in het jaarverslag van de Directeur melding gemaakt van een cariës-epidemiologisch onderzoek bij twaalf-jarige kinderen in een zevental diensten voor schooltandverzorging; dit onderzoek wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de hoofdafdeling Epidemiologie en Analyse van de Hoofdinspectie Volksgezondheid.

De resultaten van dit onderzoek zullen – mede – moeten dienen als uitgangspunten voor verdere sociaal-tandheelkundige research. Daarnaast verkent de Nederlandse Vereniging voor Sociale Tandheelkunde de mogelijkheden om te komen tot sociaal-tandheelkundige research ten behoeve van vormen van tandheelkundige verzorging van gehandicapten, oudere leeftijdscategorieën en studenten.

Aangezien over deze en andere bevolkingsgroepen weinig gegevens voorhanden zijn, zal een en ander wellicht moeten resulteren in goed voorbereide experimenten.

Om de sociaal-tandheelkundige research zelve op een verantwoorde wijze te kunnen uitvoeren, moet men kunnen beschikken over deskundigen.

In het jaar 1970 zal de Nederlandse Vereniging voor Sociale Tandheelkunde daarom een „cursus sociale tandheelkunde” organiseren, welke tevens tot doel heeft aandacht te besteden aan de ontwikkeling van permanent sociaal-tandheelkundige research en aan de evaluatie van de ontwikkelde inzichten, met name op het gebied van de preventieve verzorging.

De Nederlandse Vereniging voor Sociale Tandheelkunde is er van overtuigd, door deze werkwijze een bijdrage te kunnen leveren in de evaluatie en concretisering van de vele plannen, welke op dit moment in de „tandheelkunde” aan de orde zijn.

V A R I A

DRAAGBAAR TANDARTSINSTRUMENTARIUM

Tijdens de „Semaine Odontologique Internationale” van 26 mei tot en met 1 juni 1970 te Parijs gehouden, is op een tentoonstelling in het Parc des Expositions een tot nu toe onbekend, vrijwel compleet, draagbaar tandartsinstrumentarium gedemonstreerd.

Tot de ontwikkeling van deze apparatuur hebben technieken, die zijn voortgekomen uit het ruimtevaart-programma, in de Verenigde Staten bijgedragen.

Het gehele instrumentarium, inclusief de apparatuur, is verpakt in een tweetal handkoffers, die elk ongeveer 11,5 kilogram wegen. Deze koffers bevatten o.a. een boormachine met regelbare snelheid, met of zonder voetbediening, een pulpatester, een mechanische menger voor silicaatcement en amalgaam, een elektrisch verwarmd wasmes, een overeenkomstig instrument voor guttapercha, een operatie- en mondlamp en een cauter. Voorts een speekselzuiger en een drie-functie spuit.

Batterijen vormen de krachtbron, hoewel aansluiting op het

lichtnet eveneens mogelijk is. De batterijen bezitten energie voor een normale werkdag en kunnen via het lichtnet weer worden opgeladen. De beveiliging lijkt betrouwbaar.

De toepassingsmogelijkheden liggen voor de hand, omdat bijna alle behandelingen en technieken buiten de spreekkamer zijn uit te voeren: bedlegerigen aan huis, scholen, ziekenhuizen en sanatoria, fabrieken, gevangenissen, ontwikkelingslanden, leger en vloot op oefening, rampgebieden, hospitaalschepen etc.

Naar verluidt hebben legerautoriteiten voor dit systeem reeds belangstelling getoond.

D.

B I N N E N L A N D

JAARVERSLAG TNO 1969

Deel 5: Gezondheidsorganisatie

In de algemene inleiding van het jaarverslag 1969 van de Gezondheidsorganisatie TNO, wordt aandacht besteed aan de instelling van de Commissie voor Keuring van Tandheelkundige Materialen TNO, onder voorzitterschap van Prof. J. van Amerongen.

Door de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde was begin 1968 aan de Centrale Organisatie TNO het verzoek gericht de mogelijkheid na te gaan de keuring van tandheelkundige materialen bij TNO onder te brengen.

Dit verzoek heeft geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst tussen de Gezondheidsorganisatie TNO en de Maatschappij, met als gevolg de instelling van bovengenoemde commissie, die op haar beurt een Werkgroep Keuring van Tandheelkundige Materialen TNO in het leven heeft geroepen, welk uitvoerend orgaan met de keuringswerkzaamheden is belast. Per 15 september 1969 is Ir. H. P. L. Schoenmakers, tevens hoofd van de afdeling Materiaalkunde van het Tandheelkundig Instituut van de rijksuniversiteit te Utrecht, als hoofd van deze werkgroep benoemd.

In het verslag van de Werkgroep Tand- en Mondziekten TNO (hoofd: Dr. B. Houwink) staat te lezen dat in 1969 het klinisch onderzoek Tiel-Culemborg – dat in 1952 aanving – over het effect van fluoride-toevoeging aan het drinkwater, werd afgesloten. In de toekomst zullen nog wel individueel bepaalde groepen personen worden onderzocht.

Het nieuwe onderzoek van de groep is erop gericht de cariës bij kleuters verder te voorkomen. Begonnen werd met een voorlichting voor aanstaande en jonge moeders over een minder suiker bevattende of zelfs suikervrije voeding. In samenwerking met de afdeling Preventieve Tandheelkunde van de rijksuniversiteit te Utrecht werd een basisonderzoek gedaan naar de mondflora van moeders en hun babies.

Het laboratoriumonderzoek van glazuurcariës heeft zich beperkt tot verbetering van de technieken en fundamenteel onderzoek van de ruimten in gezond glazuur. Met de verworven kennis van deze materie kon een begin worden gemaakt met de studie van door cariës ontstane submicroscopische ruimten.

Het jaarverslag vermeldt thans de samenstelling van de uit

twaalf leden bestaande commissie van toezicht en advies voor de Werkgroep Tand- en Mondziekten. Zij staat onder voorzitterschap van Prof. Dr. K. C. Winkler.

Uit de werkgroep verschenen in 1969 een vijftal publikaties.

VOEDINGSRAAD

Verslag over de werkzaamheden gedurende 1969

Aan de minister van Landbouw en Visserij en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid werden in 1969 door de Raad een zestal adviezen uitgebracht, o.a. over de tijdelijke verlaging van de suikeraccijns.

D.d. 25 juni 1969 richtte de voorzitter zich in een brief tot de minister, waarin deze verlaging uit een oogpunt van volksgezondheid ernstig werd ontraden, omdat te verwachten is dat de consumptie van suiker daardoor zal toenemen. De verlaging van de suikeraccijns was echter reeds door het parlement aangenomen, zodat daarop niet kon worden teruggekomen. Wel heeft de minister toegezegd dat hij bij toekomstige besluiten de visie van de Voedingsraad mede in zijn overwegingen zal betrekken.

Een nieuwe commissie, de Commissie ad hoc Suikerproblematiek 1969 – die met toestemming van de Raad werd omgezet in de Commissie Problematiek van de Suikers in de Nederlandse voeding (voorlopige benaming) – werd ingesteld, in verband met een aantal facetten van het sinds 1938 zeer sterk gestegen suikerverbruik. Hierin heeft Prof. O. Backer Dirks zitting genomen.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Op 4 april 1970 is collega B. E. Spiero ('s-Hertogenbosch) benoemd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau.

OPLEIDING MONDHYGIËNISTES TE UTRECHT

De vijf eerste geslaagden

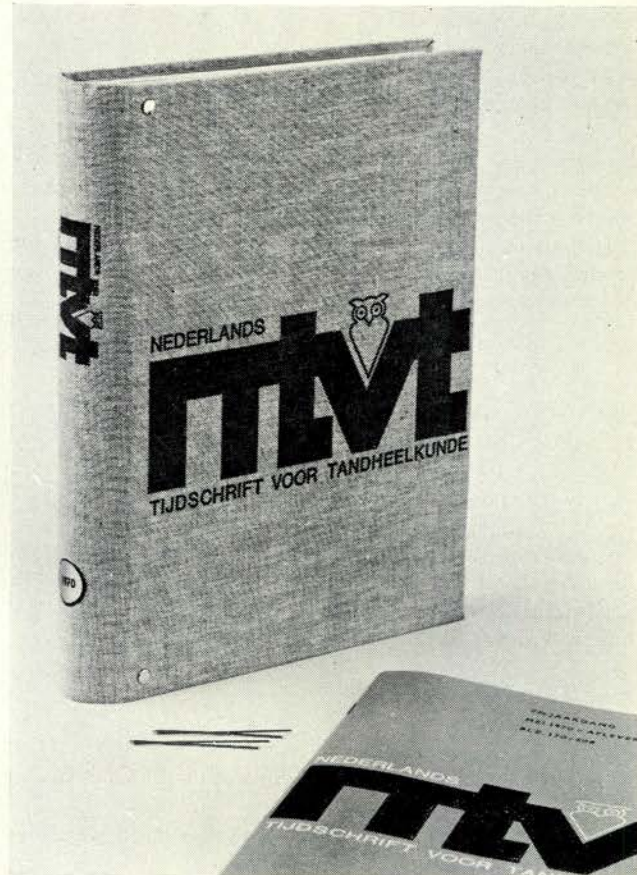
Op donderdag 25 juni 1970 werden te Utrecht de eerste diploma's uitgereikt aan een vijftal in Nederland opgeleide mondhygiënistes.

Zij hebben hun opleiding, die in 1968 onder auspiciën van de Stichting Opleiding Mondhygiënistes een aanvang nam en dank zij een overeenkomst met de rijksuniversiteit, bij z.g. „inschrijving voor het volgen van enige lessen” aan het Tandheelkundig Instituut te Utrecht genoten.

VERZAMELBANDEN 77e JAARGANG 1970

Aanschaffing per ingelegde bestelkaart

Tussen de bladzijden van deze aflevering treft de abonnee van dit Tijdschrift een bestelkaart aan, waarmee bij de administratie van de Stichting Tijdschrift voor Tandheelkunde verzamelbanden kunnen worden besteld voor de afleveringen van de

lopende 77e jaargang (1970) en eventueel voor de komende jaargang(en).

Na ontvangst van de ingevulde bestelkaart en het verschuldigde bedrag ad f 7,50 per band (incl. B.T.W.), dat moet worden overgemaakt op postgirorekening nr. 40 19 19 ten name van de penningmeester van de Stichting Tijdschrift voor Tandheelkunde te Utrecht, volgt rechtstreekse toezending door de N.V. Business Systems te Baarn.

De nieuwe verzamelband voor het Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde (nieuw formaat!) is uitgevoerd in grijs natuurlijnen, geschikt voor de 11 jaarlijkse afleveringen en het jaarregister, met rug- en plattitel in bruin en groen en met bijlevering van 24 naalden per band en een zelfklevend jaartal-etiket.

De gevulde band (zie afbeelding) is nauwelijks van een gewoon gebonden boek te onderscheiden en vormt een fraaie aanwinst voor de boekenkast. Het systeem is opvallend eenvoudig en praktisch!

KLINISCHE AVONDEN VOOR TANDARTSEN TE AMSTERDAM

Aankondiging programma studiejaar 1970-1971

De klinische avonden aan de Universiteit van Amsterdam voor het studiejaar 1970-1971 zullen op de volgende data plaats-

vinden: 3 november 1970, 2 februari, 6 april en 25 mei 1971.

De avonden worden gegeven in het nieuwe gebouw van de poliklinieken voor Tandheelkunde aan de Louwesweg 1 te Amsterdam (Slotervaart). Aanvang 20.00 uur.

De eerste twee avonden zullen worden gewijd aan de Endodontie en de problemen rond het opbouwen van vitale elementen met behulp van parapulpaire stiftverankering.

Het programma van de overige twee avonden zal gericht zijn op de totale prothese en wel speciaal op de problematiek van de chirurgische voorbehandeling.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE NIJMEGEN

Aankondiging programma 1 oktober 1970

Op donderdag 1 oktober a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal te Nijmegen. Aanvang 20.00 uur precies.

Programma:

- Prof. Dr. K. G. König: Voeding en cariës.
R. F. van Hoof: Hypertrofieën van de musculus masseter.
H. W. Dippel: Sociale tandheelkunde in het onderwijs.

Data volgende klinische avonden: 3 december 1970, 4 februari, 1 april en 3 juni 1971.

COMMISSIE VOORLICHTING FLUORIDERING DRINKWATER

Aan de heer Dr. J. W. van Rooy (Hilversum) is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van de *Commissie Voorlichting Fluoridering Drinkwater*.

Thans is de heer E. T. P. J. de Boer (Alkmaar) tot lid van bovengenoemde commissie benoemd.

KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Raad voor medisch-wetenschappelijk onderzoek geïnstalleerd

De directeur-generaal voor de wetenschappen, Dr. A. J. Piekaar, heeft op 9 juli te Amsterdam de *Raad voor het medisch wetenschappelijk onderzoek* geïnstalleerd.

Voorzitter van deze raad is Prof. Dr. L. B. W. Jongkees, hoogleraar in de keel-, neus- en oorheelkunde aan de Universiteit van Amsterdam.

De raad heeft onder meer tot taak een overzicht op te stellen van de onderzoekactiviteiten op het gebied van het medisch

wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast zal deze door de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen ingestelde Raad de samenwerking tussen onderzoekers en instituten uit verschillende sectoren stimuleren.

In zijn installatierede bepleitte Dr. Piekaar een landelijk beleid voor de medische wetenschapsbeoefening.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

EEN RECTIFICATIE

In een artikel (N.T.v.T. 77: 292, 1970. – *Red.*) in dit Tijdschrift van juli j.l.: „De toekomst der tandheelkunde” vermeldde ik dat mij was medegedeeld, dat de opleiding van een tandheelkundige student ten minste f 13.000.– per jaar kost.

Hier is echter een ernstig misverstand in het spel! Want een der moderne gebouwen voor een dergelijke opleiding, kant en klaar ingericht, gaat tegen de 100 miljoen gulden kosten!

Dit betekent, dat, wanneer men rente en afschrijving op ten minste 10% stelt, de gemeenschap hiervoor jaarlijks 10 miljoen betaalt. Aangenomen dat in het gebouw 500 studenten werken, dan kost een student aan investering derhalve plusminus twintig duizend gulden!

De opgegeven f 13.000.– zijn nodig voor de *opleiding*, zodat in werkelijkheid iedere student ongeveer f 35.000.– per jaar gaat kosten. Een bedrag, dat de noodzaak van een commissie van deskundigen op verschillend gebied, als door mij voorgesteld, nòg duidelijker onderstreept!

Adres: Dr. Ch. F. L. Nord,
Joh. Vermeerplein 9,
Amsterdam.